

Hashem as Teshuva Coach:

Kayin, Eliyahu and Yonah

דברים ל:יט

העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך:

קין Mentoring

Introduction to Teshuva

<p>3) In the course of time, Cain brought an offering to 'ה from the fruit of the soil; (4) and Abel, for his part, brought the choicest of the firstlings of his flock. 'ה paid heed to Abel and his offering, (5) but to Cain and his offering [God] did not turn. Cain was very upset and his face fell. (6) And 'ה said to Cain, "Why are you upset, And why is your face fallen? (7) If you do right, there will be uplift. But if you do not do right, Sin crouches at the door; Its urge is toward you, Yet you can be its master."</p>	<p>בראשית ד:ג-טו ג) ויהי מקץ ימים ויבא קין מפרי האדמה מנחה לה': (ד) והבל הביא גם-הוא מבכרות צאנו ומחלבהו וישע ה' אל הבל ואל-מנחתו: (ה) ואל-קין ואל-מנחתו לא שעה ויחר לקין מאד ויפלו פניו: ו) ויאמר ה' אל-קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך: (ז) הלוא אם-תיטיב שאת ואם לא תיטיב לפתח חטאת רבץ ואלריך תשוקתו ואתה תמשל-בו:</p>
<p>Why are you angry. Why are you jealous that I accepted your brother's offering? I did not do so arbitrarily nor was it unjust.</p>	<p>ספורנו על בראשית ד:ו למה חרה לך. למה קנאת באחך כדואג על שקבלתי קרבנו ברצון הנה לא היה זה רצון פשוט או שלא כדין</p>
<p>Why are you depressed. It is pointless to brood over the past when the matter can be rectified.</p>	<p>ספורנו על בראשית ד:ז ולמה נפלו פניך. כי כשיש לקלקול איזו תקנה אין ראוי להצטער על מה שעבר אבל ראוי להשתדל להשיג תיקון לעתיד</p>
<p>If only you improve yourself you will also be welcome in My eyes. Every lofty level of greatness is lying in wait for you, ready to become yours.</p>	<p>ספורנו על בראשית ד:ז הלא אם תיטיב. עצמך ותשתדל להיות גם אתה לרצון הלא אם תיטיב, שאת. רום המעלה וההתנשא רובץ לפניך ומוכן שיהיה לך שאת</p>
<p>For it longs for you...as the Rabbis say, " a person's evil inclination overcomes him every day".</p>	<p>ספורנו על בראשית ד:ז ואליך תשוקתו. ...כאמרם ז"ל, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום</p>

	<p>אדרת אליהן (בן איש חי) על בראשית ד' אל תחשוב שלא תתנשא עוד לבד ותשאר במדרגותיך אפס לפתח חטאת רובץ</p>
<p>But you should rule it. It is within your power to overcome the power of the evil urge thanks to the divine image,... “the Lord will not abandon him to his power”.</p>	<p>רד"ק על בראשית ד:ז אתה תמשל בו. בידך להתקומם עליו בצלם אלקים כאמרם שם ואלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, שנ' ה' לא יעזבנו בידו</p>
<p>It will have control over you only if you do not actively remove it from your presence. If you want to, you can control it. By saying these words G'd taught Kayin the power of free choice. Moses alluded to this when in his parting speech he said to the Jewish people. “See here, I have placed before you this day life, and the good, or death and the evil—choose life!”</p>	<p>רד"ק על בראשית ד' הוא ימשול בך וכשילוך אם לא תסירנו מעליך, ואם תרצה אתה תמשול בו ותכניעו לפניך, ובזה הראה לו היכולת הנתינה בבחירה, כמו שאמר משה רבינו ע"ה (דברים ל"א ט"ו) "הנה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב את המות ואת הרע ובחרת בחיים</p>
<p>The reason that G'd addressed him was to discipline him and to teach him how to repent, for him and for subsequent generations.</p>	<p>רד"ק על בראשית ד' ויאמר ה', היה הדבור עמו כדי לייסרו ולהושיבו למוטב וללמדו דרך תשובה לו ולדורות הבאים כי החוטא יש לו כפרה אם ישוב בתשובה שלימה</p>

אליהו הנביא

Coaching the Coach: Hacking the Process

<p>1) When Ahab told Jezebel all that Elijah had done and how he had put all the prophets (of Baal) to the sword, (2) Jezebel sent a messenger to Elijah, saying, “Thus and more may the gods do if by this time tomorrow I have not made you like one of them.” (3) <i>And he saw and he fled</i> at once for his life. He came to Beer-sheba, which is in Judah, and left his servant there; (4) he himself went a day’s journey into the wilderness. He came to a broom bush and sat down under it, and prayed that he might die. “Enough!” he cried. “Now, Hashem, take my life, for I am no better than my fathers.” (5) He lay down and fell asleep under a broom bush. Suddenly an angel touched him and said to him, “Arise and eat.” (6) He looked about; and there, beside his</p>	<p>מלכים א' יט: א-יט (א) וַיִּגְד אַחָאָב לְאֵיזָבֵל אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵי הַיָּם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר הִרְגָה אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים בְּחָרֹב: (ב) וַתִּשְׁלַח אֵיזָבֵל מַלְאָךְ אֶל־אֱלִיָּהוּ לֵאמֹר כֹּה־יַעֲשֶׂן אֱלֹהִים וְכֹה יוֹסִפוֹן כִּי־כַעַת מִחַר אֲשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ כְּנַפֵּשׁ אֶחָד מֵהֵם: (ג) וַיָּרָא וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ אֶל־נַפְשׁוֹ וַיָּבֵא בָּאָר שִׁבְעֵה אֲשֶׁר לַיהוָה וַיִּנַּח אֶת־נַעְרוֹ שָׁם: (ד) וְהוּא־הֵלֵךְ בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ יוֹם וַיָּבֵא וַיִּשָׁב תַּחַת רְתֵם (אחת) [אֶחָד] וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוֹת וַיֹּאמֶר ו רַב עֵתָה ה' קַח נַפְשִׁי כִּי־לֹא־טוֹב אֲנִי מֵאֲבֹתַי: (ה) וַיִּשְׁכַּב וַיִּישָׁן תַּחַת רְתֵם אֶחָד וְהִנֵּה־זָה מַלְאָךְ נֹגַע בּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֲכוֹל: (ו) וַיָּבֵט וְהִנֵּה מְרֹאשִׁתָּיו עֶגְת רִצְפִים וְצַפְחַת מִים וַיֹּאמֶר וַיִּשָׁב וַיִּשְׁכַּב: (ז) וַיִּשָׁב מַלְאָךְ ה' וַיִּשְׁנֵת וַיִּגַּע־בּוֹ וַיֹּאמֶר קוּם אֲכַל כִּי רַב מִמָּךְ</p>
--	--

head, was a cake baked on hot coals and a jar of water. He ate and drank, and lay down again. (7) The angel came a second time and touched him and said, "Arise and eat, because there is a long journey ahead of you." (8) He arose and ate and drank; and with the strength from that meal he walked forty days and forty nights as far as the mountain of God at Horeb. (9) There he went into a cave, and slept there.

Then the word of GOD came to him: "Why are you here, Elijah?" (10) He replied, "I have been zealous for God, for the Israelites have forsaken Your covenant, torn down Your altars, and put Your prophets to the sword. I alone am left, and they are out to kill me" (11) "Come out," Hashem called, "and stand on the mountain before GOD."

And lo, GOD passed by. There was a great and mighty wind, splitting mountains and shattering rocks by GOD's power; but GOD was not in the wind. After the wind—an earthquake; but GOD was not in the earthquake. (12) After the earthquake—fire; but GOD was not in the fire.

And after the fire—a *still, small voice*. (13) When Elijah heard it, he wrapped his mantle about his face and went to the entrance of the cave. Then a voice addressed him: "Why are you here, Elijah?" (14) He answered, "I have been zealous for the Hashem; for the Israelites have forsaken Your covenant, torn down Your altars, and have put Your prophets to the sword. I alone am left, and they are out to take my life."

(15) GOD said to him, "Return on your path, [and] go to Damascus. Anoint Hazael as king of Aram.

הַדֶּרֶךְ: (ח) וַיִּקַּם וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּלֶךְ בְּכַח הַהֶאֱכִילָהּ
הָיָא אַרְבַּעַיִם יוֹם וְאַרְבַּעַיִם לַיְלָה עַד הַר
הָאֱלֹקִים חֲרָב: (ט) וַיֵּבֵא־שָׁם אֶל־הַמַּעְרָה וַיִּלֶּן שָׁם
וְהִנֵּה דְבַר־ה' אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ מִה־לֶּךָ פֹּה אֵלֶיָּהוּ: (י)
וַיֹּאמֶר קָנָא קָנָא אֶתִּי לֵה' אֱלֹקֵי צְבָקוֹת כִּי־עָזְבוּ
בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרְסוּ
וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הֲרִגוּ בְּחָרֵב וְאֶתֶּר אֲנִי לְבַדִּי וַיִּבְקֹשׁוּ
אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ:

(יא) וַיֹּאמֶר צֵא וְעַמְדָּתְךָ בְּהָרֶם לִפְנֵי ה' וְהִנֵּה ה' עִבֵּר
וְרוּחַ גְּדוּלָּה וְחֹזֶק מִפָּרֶקֶט הָרִים וּמִשִּׁבְרֵי סְלָעִים לִפְנֵי
ה' לֹא בְרוּחַ ה' וְאַחַר הָרוּחַ רָעַשׁ לֹא בְרַעַשׁ ה':
(יב) וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בְּאֵשׁ ה' וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל
דְּמָמָה דִּקְוָה: (יג) וַיְהִי כִשְׁמַע אֵלֶיָּהוּ וַיִּלֶּט פָּנָיו
בְּאֲדָרְתוֹ וַיֵּצֵא וַיַּעֲמֵד פֶּתַח הַמַּעְרָה וְהִנֵּה אֵלָיו קוֹל
וַיֹּאמֶר מִה־לֶּךָ פֹּה אֵלֶיָּהוּ: (יד) וַיֹּאמֶר קָנָא קָנָא אֶתִּי
לֵה' אֱלֹקֵי צְבָקוֹת כִּי־עָזְבוּ בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת־מִזְבְּחֹתֶיךָ הָרְסוּ וְאֶת־נְבִיאֶיךָ הֲרִגוּ בְּחָרֵב
וְאֶתֶּר אֲנִי לְבַדִּי וַיִּבְקֹשׁוּ אֶת־נַפְשִׁי לְקַחְתָּהּ: {ס}
(טו) וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו לֶךָ שׁוּב לְדַרְכְּךָ מִדְּבָרָה דַּמְשָׁק
וּבָאתָ וּמִשַׁחְתָּ אֶת־חֲזָאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אַרָם:

מלבים על מלכים יז:

הזמין פרנסתו ע"י עורבים שהם אכזרים בטבעם למען יזכור כי כן התאכזר על העם להמיתם ברעב

אברבנאל על מלכים יט:א

ראה עצמו בסכנה והלך למלט על נפשו, וכפי מה שפירשתי למעלה שאליהו לא באהו דבור אלקי כלל לא בהר הכרמל ולא אחריו, יהיה פירוש הכתוב שראה אליהו שה' סר מעליו ולא דבר לו כלל

מלבי"ם על מלכים יט:ג

וילך אל נפשו כי אליהו היה מתבודד רוב ימיו ועוסק בשלמות עצמו להשלים את נפשו, רק בעת הצורך היה נביא שלוח אל העם, ואחר שראה שכל הנפלאות שעשה לא פעלו, ראה כי אין לו עסק להשלים את העם, ולכך קם וישב ללכת אל השלמת נפשו.

רלב"ג על מלכים יט:ט

והנה דבר ה' אליו ויאמר. אחשוב כי בתחלה בא אליו דבר ה' על דרך הנבואה **ושאל לו הש"י מה לך פה אליהו ואע"פ שכבר ידע זה הש"י על דרך אמרו לקין אי הבל אחיך,** והנה השיב אליהו כי הוא מקנא לש"י כי בני ישראל עזבו את ברית התורה והרסו מזבחות הש"י כי לא רצו לעבוד כי אם אלהים אחרים והרגו נביאי השם בחרב כי כבר הרגה אות' איזבל כמו שקדם ונשאר אליהו לבדו מן הנביאים הידועים לה ובקשה להרוג אותו, **וכאילו שאל מהש"י על זה שיקום נקמתו על אלו הרעות שעשו ישראל,** והנה קרה זה לאליהו מרוב כעסו על חטאת ישראל אז אמר לו הש"י שיצא ויעמוד בהר לפני ה' ר"ל כי כשיראה לו כבוד ה' אז יצא מהמערה וידמ' שכבר עשה זה הש"י כדי שיבקש אליהו רחמים על ישראל לא שיתפלל להשחיתם על רוע מעלליהם כי היה רצון הש"י להאריך להם אפו כדי שישבו אליו ולזה הראה לו הדברים המשחיתים כמו הרוח הגדולה והחזקה שהיא מפרקת הרים ומשברת סלעים **וידמה כי מרוב כעס אליהו על רוב חטאת ישראל לא שם אל לבו להבין את דבר המראה הזאת ולזה השיב אופן שאמר בראשונה.**

יונה Coaching

<p>4) Jonah started out and made his way into the city the distance of one day's walk, and proclaimed: "Forty days more, and Nineveh shall be overthrown!" (5) The people of Nineveh believed God.</p> <p>(10) God saw what they did, how they were turning back from their evil ways. And God renounced the punishment that had been planned for them, and did not carry it out.</p>	<p>יונה ג:ד-ו</p> <p>(ד) וַיֵּחַל יוֹנָה לְבֹא בְעִיר מֵהַלָּךְ יוֹם אֶחָד וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר עוֹד אַרְבַּעַיִם יוֹם וַיִּנְוֶה נְהַפְכֹת: (ה)</p> <p>(י) וַיֵּרָא הָאֱלֹקִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם כִּי־שָׁבוּ מִדְרָכָם הֲרַעָה וַיִּנְחַם הָאֱלֹקִים עַל־הֲרַעָה אֲשֶׁר־דָּבַר לַעֲשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה:</p>
<p>is why I fled beforehand to Tarshish. For I know that You are a compassionate and gracious God, slow to anger, abounding in kindness, renouncing punishment. (3) Please, G-d, take my life, for I would rather die than live." (4) GOD replied, "Are you that deeply grieved?" (5) Now Jonah had left the city and found a place east of the city. He made a booth there and sat under it in the shade, until he should see what happened to the city. (6) The G-d provided a Kikayon tree which grew up over Jonah, to provide shade for his head and save him from discomfort. Jonah was very happy about the</p>	<p>יונה פרק ד'</p> <p>(א) וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיַּחַר לוֹ: (ב)</p> <p>וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־ה' וַיֹּאמֶר אָנֹכִי ה' הַלּוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הַיּוֹתֵי עַל־אֲדָמַת עַל־כֵּן קִדַּמְתִּי לְבָרַח תַּרְשִׁישָׁה כִּי יִדְעֵתִי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אַרְךָ אַפִּימַם וְרַב־חֶסֶד וְנָחַם עַל־הֲרַעָה: (ג) וַעֲתָה ה' קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמָּוִי כִּי טוֹב מוֹתִי מִחַיִּי: {פ}</p> <p>(ד) וַיֹּאמֶר ה' הֲהִיטַב תַּרְהַ לְךָ: (ה) וַיֵּצֵא יוֹנָה</p>

plant. (7) But the next day at dawn God sent a worm, which attacked the plant so that it withered. (8) And when the sun rose, God provided a sultry east wind; the sun beat down on Jonah's head, and he became faint. He begged for death, saying, "I would rather die than live." (9) Then God said to Jonah, "Are you so deeply grieved about the plant?" "Yes," he replied, "so deeply that I want to die." (10) Then GOD said: "You cared about the plant, which you did not work for and which you did not grow, which appeared overnight and perished overnight. (11) And should not I care about Nineveh, that great city, in which there are more than a hundred and twenty thousand persons who do not yet know their right hand from their left, and many animals as well!"

מִן־הָעֵיר וַיֵּשֶׁב מִקְדָּם לְעִיר וַיַּעַשׂ לּוֹ שָׁם סֹכָה
וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בְּצֵל עַד אֲשֶׁר יֵרָאֶה מֵה־יְהִיָּה
בְּעִיר: (ו) וַיִּמְן ה'־אֱלֹקִים קִיקָיוֹן וַיַּעַל אֶמְעַל לְיוֹנָה
לְהַיּוֹת צֶלֶעַל־רֵאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מִרְעָתוֹ וַיִּשְׁמַח יוֹנָה
עַל־הַקִּיקָיוֹן שֶׁמָּתָה גְדוּלָּה: (ז) וַיִּמְן הָאֱלֹקִים
תּוֹלַעַת בְּעֵלוֹת הַשֶּׁחַר לְמַחַרֵּת וַתֵּךְ אֶת־הַקִּיקָיוֹן
וַיִּבֶשׁ: (ח) וַיְהִי אֶכְזָרִם הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּמְן אֱלֹקִים רוּחַ
קָדִים חֲרִישִׁית וַתֵּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֵאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלֵּף
וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לְמוֹת וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מַחְיִי: (ט)
וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים אֶל־יוֹנָה הֲהֵיטֵב חָרָה־לְךָ עַל־הַקִּיקָיוֹן
וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִּי עַד־מָוֹת: (י) וַיֹּאמֶר ה' אֲתָה
חֹסֶת עַל־הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עֲמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתָּ
שָׁבַן־לְלִילָה הִיא וּבָן־לְלִילָה אֲבָד: (יא) וְאַנִּי לֹא אָחוּס
עַל־נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֵשְׁבֶהָ הַרְבֵּה
מִשְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה רְבֹאֵ אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ
לְשִׁמְאֻלוֹ וּבִהֶמָּה רֶבֶה:

מלבים על ד:ד למה ישב מקדם לעיר לראות מה יהיה בעיר, הלא כבר ידע כי נחם ה' על הרעה?

מצודת דוד ד:ד **עד אשר יראה וגו'.** כי חשב אולי לא יעמדו בתשובתם ותחזור הגזירה למקומה:

רד"ק ד:ה **ויצא, מקדם לעיר.** ישב לו במקום שהוא מזרח לעיר עד אשר יראה אולי לא יעמדו בתשובתם ותשוב הגזרה עליהם:

ראש השנה טז ב:ד' וא"ר יצחק אין דנין את האדם אלא לפי מעשיו של אותה שעה שנאמר (בראשית כא, יז) כי שמע אלקים אל קול הנער באשר הוא שם

רש"י על בראשית כא:יז **באשר הוא שם.** לפי מעשים שהוא עושה עכשיו הוא נדון, ולא לפי מה שהוא עתיד לעשות (ראש השנה ט"ז), לפי שהיו מלאכי השרת מקטרגים ואומרים רבוננו של עולם, מי שעתיד זרעו להמית בננו בצמא אתה מעלה לו באר, והוא משיבם עכשיו מה הוא, צדיק או רשע? אמרו לו צדיק, אמר להם לפי מעשיו של עכשיו אני דנו, וזהו באשר הוא שם.

Teshuva Coaching at a Glance:

	Kayin	Eliyahu	Yonah
Issue/Concern:	Jealousy/anger (Don't harm brother Hevel)	Dangerously harsh on Bnei Yisrael (Don't harm Bnei Yisrael) Despair	Refusal to help Ashur (Don't harm Ninveh) Despair
Intervention:	<ul style="list-style-type: none"> ● Warning ● Education ● Hope 	<ul style="list-style-type: none"> ● Sends Malach ● Food ● Touch ● Encouragement ● Goals ● Meeting ● Questioning & discussion ● Show & tell 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fish <ul style="list-style-type: none"> ● Storm ● Big fish ● Brings him to work 2. Follow-Up <ul style="list-style-type: none"> ● Kikayon ● explanation
Result/Progress:	Kills Hevel	Repeats identical harsh statement- unchanged	<ol style="list-style-type: none"> 1. Davened 2. prophesied to Ninveh 3. Bitter
Epilogue:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Denial 2. Requests reprieve from punishment 	<p>3 Tasks:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Chazael (to punish) -Yehu (to punish) -Elisha (to "punish" and help) <p style="font-size: small;">(טו) וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי לֵךְ שׁוּב לְדִרְכֶךָ מִדְבַר־הַדְּמָשֶׁק וּבֵאתָ וּמְשַׁחֲתָ אֶת־חֲזַאֵל לְמֶלֶךְ עַל־אֲרָם: (טז) וְאֵת יְהוּא בֶן־נִמְשִׁי תִמְשַׁח לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־אֱלִישָׁע בֶן־שַׁפְטַן מֵאֲבֵל מְחֹלָה תִמְשַׁח לְנָבִיא תַּחְתִּיָךְ: (יז) וְהִי הַנְּמַלֵּט מִתְּרַב חֲזַאֵל יָמִית יְהוּא וְהַנְּמַלֵּט מִתְּרַב יְהוּא יָמִית אֱלִישָׁע: (יח) וְהִשְׁאֲרִיתִי בְּיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל־הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא־כָרְעוּ לְבַעַל וְכָל־הַפָּה אֲשֶׁר לֹא־נָשַׁק לוֹ: (יט) וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁם וַיִּמְצָא אֶת־אֱלִישָׁע בֶן־שַׁפְטַן וְהוּא חָרָשׁ שְׁנַיִם־עָשָׂר צִמְדִים לְפָנָיו וְהוּא בְּשָׂנִים הָעֹשֶׂר וַיַּעֲבֵר אֵלָיו אֱלֹהֵי וַיִּשְׁלַח אֲדָרְתּוֹ אֵלָיו:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 4. No tefillah or acknowledgment post-Kikayon message from Hashem.

